

FISKIMENN!

— Minnst til at greiða atkvøðu áðrenn lagt verður frá landi!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 57.

LEYGARDAGIN
8. SEPTEMBER 1962

35. ÁRG.

Javnleikur í Klakksvík

ISLENSKA FÓTBÓLTLIÐIÐ VANN 3—1 Á B36; MEN TAÐ FEKK EINANS JAVNLEIK MÓTI KÍ: 1—1.

Mánadaginn kom Keflavíkar fótibóltslið við flogfari til Foröya. B36 hefur boðið tí. Hetta lið er í meistaraeild Ísland.

Týskvöldið var fyrsti leikurinn á Gundadali. Hann var móti B36. Keflavíkingar vunnu dystin við 3—1. Fyrri hálfleikur endaði 1—1. Gestirnir áttu sigurinn uppibornan, tað skerst ikki burtur, hóast B36 kundi verið sloppið betur burtur úr hesum dysti, um lagnan hevði verið teim hollari, tí teir høvdu reiðiliga nógv skot á mál.

Betur gekst KÍ. Teir spældu mikukvöldið javnleik móti Keflavíkini. Úrslitið varð 1—1. Hetta var ein ógvuliga spennandi dystur.

I gjárkvöldið spældi HB móti Keflavíkingum. Leikur var ikki lokin, tá blaðið varð prentað.

I morgin leika Íslendingar móti býllinum í Havn, og hvat úrslitið enn verður, so vænta vit at fáa at siggja góðan leik.

NÝGGI »SMIRIL«

Figgjarnevnd lótingsins samtykti á fundi hósdagin at taka undir við uppskotinum frá landsstýrinum um at lata detailprojektera eitt nýtt strandfarskip og fáa tilboð uppá bygging av tí frá skipasmiðjum í Foröy, Danmörk, Noregi, Svøriki og møguliga eisini aðrar staðir.

Skipið skal vera 158 føtur

til longdar, og royndartúrinn skal ferðin vera 16 míl og tann ókonomiska ferðin 14 míl.

200 sitipláss skulu vera, og koyggjurnar 28 í tali.

Tað verður ventuliga at ganga ein mánaði, áðrenn detailprojekteringin verður frá hondini, og væntast kann so, at tilboðini kunnu koma inn seinast í hesum árinum.

Kostnaðurin verður um 4—5 milj. krónur.

Knud E. Hansen, Keypmannahavn skal gera detailprojektið.

Teir vilja uppi

Umboðsmenn á stevnuni hjá fakliga landsfelagnum í Bretlandi hava felt eitt uppskot um fundarsamtýkt, sum hvassliga mótmælti, at Ongland fer upp í Felagsmarknaðin.

Tað vóru næstan trýggjar ferðir so nógvur nei-atkvøður sum ja-atkvøður. Uppskotið varð sostatt vrakað við 5,8 milj atkvøðum móti 2 milj. Tað var framlagt av 5 stórum fakfeløgum.

ROBERT SOBLIN.

russiski njošnarin, sum royndi at sleppa sær undan at verða sendur aftur til Ameriku, tók beint áðrenn hann skuldi fara umboð á eitt amerikanskt flogfar sovítaleitir so hann mátti flytast aftur á sjúkrahúsið. Hann liggur í óvtt. Læknarnir ivast um hann nakrantíð vaknar við aftur.

Týskt skúlaskip

Gorch Foch, týska skúlaskipið, sum ligið hefur á Tvoroyri nakrar dagar, var á Havnini í gjár.

Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

hefur fund í Losjuni mánakvöldið 10. í hesum kl. 8.

Fundarevni: 1) Lótingsvalið, 2) Ymist.

Tórshavn, 8. september 1962.

NEVNDIN

Vápnaleysur

Vápnaleysur er maður, ið ikki veit sær annað enn at tala oðrumegin við og grugga og villeiða tankarnar frá venuleikanum, sjálvari kjarnuni og sannleikanum í málum, sum hava verið á lofti.

Hetta er vani »Dagblaðsins« og fólkaflöksins.

Vartliga stendur so illa til hjá teimum, at eingi ráð eru til at taka enn hesin blekksputtaspremi.

Allir menn, ið hava unt okkara fólki og landi framburð og eyðru, hava harmast yvir tey 8 árin. ið fólkaflökkurin sat við leiðsluni í føroyskum politikki.

Ti hesi ár áttu stóran møguleika í sær. Si, hvussu tað blomstraði í okkara grannalondum á somu tíð, sum tað av evnaloysi fólkaflöksins lá í svartloysi hjá okkum.

Og so hætta fólkaflöksmenn

sær at taka uppá tunguna, at tað ikki skuldi standa væl til, tá ið teir komu í landsins stjórnarsessar.

Teir máttu kortini verið so frægir, at teir skammaðust og valdu at takka Vár Harra fyrri, at teir sloppu at tita.

Allir føroyingar minnst, tá ið land okkara av fólkaflöksku spekulantum var við at fara á húsangang. Allir menn minnst, tá ið fyrsta landsstýrið og fyrstu landsstýrisflokkar máttu taka sær um reiggj og forða fyrri, at føroyskir spararar ikki misna hvørt oyra.

Fyrri at tala lika út:

Allir menn minnst fólkaflökska krakki við gjaldtrotinum í Sjóvinnubankanum, sum fólkaflöksins oddafiskaruttan skruplur høvdu nýtt sum politiskt vápn.

Menn hava hildið, at tað var

fyrri at sleppa undan deyðahogginum, ið stóðst av bankakrakkinum, at fólkaflöksku oddafiskar góvu seg upp til sambandið og avsvóru alt sum var sjálvstýrið, lovaðu status quo, einki sjálvstýri, einki náttónalt at krevja.

At teir skulu hætta sær at tala um húsangang, teir sum við villasta valla spekulatiónsleiki vóru við at renna allt okkara figgjariiv í rot.

Aftaná at hava gjørt hetta koma somu menn sær at sleingja út, at teir komu til fyrri at bjarga landinum figgjariiva — teir gera tað aftaná, at miverandi samgonguflokkar høvdu tikið risatøk fyrri at skáka landinum undan húsangangi av fólkaflöksins ávum.

Teir, sum eru so framligir fyrri ikki at siga so frekir, mugu av sonnum sigast at vera vápnaleysir og sorir fyrri haldgøðan politikk.

Realkredittstovnurin - og fólkaflökkurin

Tað er almanna kunnugt, at fólkaflökkurin ongatíð hefur verið positivur, tá ið talan hevur verið um at gera nakað í samvinnu við Danmark. Tað hægsta hann hevur orkað er at tagt og sitið stúrv og tigandi við neyð givið málinum sína atkvøðu.

Hesa fylluna hevur hann eini spælt, tá ið talan hevur verið um flegging til endurnýggjan av skipaflotanum við danskari hjálp.

Fólkaflökkurin tók so sanniliga ongatíð til orða fyrri nokrum realkredittstovni við danskari hjálp. Tað tordi hann ikki fyrri brúkslinum frá tjóðveldinum um at vera danska rimpa, danskara sleikjara, danatrøllur o. s. fr.

Men fyrsta landsstýrið og fyrstu samgonguflokka samráddist við danir um stovnan av einum »realkredittstutitt« til endurnýggjan av skipaflotanum og til loysn av ymsum oðrum uppgávum.

Sama fyrsta stýri og somu samgonguflokkar fingu eisini í lag, at vit fingu 1 % av marsihallpeninginum, sum lútaðist Danmark, tí danska ríkinum.

Hesin 1 % av marsihallpeninginum skuldi verða nýtt til ravmagnan av Foröy, 6 milj umur av 10, og til havnabygging og nútímgangar av okkara gamla skipaflota eins og til bygging av nýggjum skipum.

Tær seinri 10 miljónir og

tað, sum kom inn aftur av tí peningi, sum var latin til skipa keyp ella moderniseran av okkara skipum, skuldu fara í umtalaða realkredittstovni.

Men hetta varð ikki heilt so!

Nakrar miljónir fóru fyrri skjeytið í hvalaveiðispekulatið inni hjá fólkaflöksku spekulantunum við teimum mongu feløgum har ímillum tí viðgítta »Signabiggjarfelinum.«

Fólkaflökkurin hevur einki annað at gera við skapanina av realkredittstovninum, enn at hann slapp at vera við at greiða atkvøðu fyrri lóginu viðvíkjandi hesum stovni, tá ið hon kom til atkvøðu á tingi.

Tá ið sitandi landsstýrið tók við, var einki í realkredittstovninum.

Hetta landsstýrið saman við ríkisumboðsmanninum og oðrum góðum kreftum fingu til uppgávu at fáa pening til realkredittstovni.

Tað eydnaðist at fáa eina skipan, hvar eftir stovnurin í 5 tey fyrstu árin — sum lið í sitandi landsstýris og landsstýrisflokka 5 áraættan — tær til láns 8 miljónir um árið. Samstundis varð so skipað, at landsstýrið kundi læna 4 miljónir um árið í 5 ár til loysn av ymsum uppgávum, harundir at veita stundingslån til menn, ið vildu fáa sær nútímaskip.

Hetta roynir nú »Dagblaðið« at »forduddla«, skava burtur.

Men tað verður ikki at eydn

ast tí. Allir føroyingar vita, hvussu sannleikin liggur. Teir vita tað, tí tað er sjón fyrri søgn at undir fólkaflöksstýrinum komu ikki fleiri skip, enn tey, sum realkredittstovnurin kundi læna til við hjálp av tí marsihallpeningi, sum grunnlovin hevði fingið og við teimum 2 milliónum frá danska tjóðarbakanum og øðrum heimalánum sum t. d. lænt frá tryggingarsambandinum, ið fólkaflöksins oddafiskar bardust ímóti sum ljónið á skógnum fyrri at verja sín privatgöng.

Allir føroyingar vita — hava tað sjón fyrri søgn — at tað er fyrst undir hesum landsstýrinum, at ferð er komin í skipabyggingina.

Men andstöðan hevur verið hørð.

Eitt »trekkið« frá andstöðuni rakk lika inn í landsstýrið, har ið sambandsmenn og gamla sjálvstýri hildu seg skylda fólkaflökkinum at halda fast um

(Framhald á 3. síðu)

Atkvøðuseðlar

Tey, sum burturstødd verðvaldagin 8. november, eiga at víska sær atkvøðuseðil frammanundan. Hann fæst á fúta-skrivstovni sýsluskrivstovnum og kommunuskrivstovnum.

Seðlarnir skulu vera valstýrinum í hendi áðrenn valdagin. Tað er onkur skipsmaning, ið longu hevur greitt atkvøðu.